

Република България
Администрация на Президента

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 122/51
Дата 14.03.18г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ АДМИНИСТРАЦИЯ НА ПРЕЗИДЕНТА
Иск. № 01-00-14 СОФИЯ 14.03.2018г.

ДО

ПРОФ. Д.Ю.Н. БОРИС ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

Сформирам к.р. № 7/18г.
определен за рекламни
сървис № 14.03.18г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Приложено Ви изпращам Искане от президента на Република България г-н Румен Радев за установяване на противоконституционност на чл. 24, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията.

С уважение,

Димитър Стоянов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКАТА

Република България
Президент

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

ОТ ПРЕЗИДЕНТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ЗА УСТАНОВЯВАНЕ НА ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТ НА ЧЛ. 24, АЛ. 2 ОТ
ЗАКОНА ЗА РАДИОТО И ТЕЛЕВИЗИЯТА

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл. 150, ал. 1 във връзка с чл. 149, ал. 1, т. 2 от Конституцията на Република България сезирам Конституционния съд с искане да установите противоконституционност на чл. 24, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията.

Законът за радиото и телевизията (ЗРТ) съдържа няколко разпоредби за Съвета за електронни медии (СЕМ), които в тяхната взаимна връзка очертават правилата за конституирането и мандата на членовете на този регулаторен орган. Съгласно чл. 24, ал. 1 СЕМ се състои от петима членове, от които трима се избират от Народното събрание и двама се назначават от президента на Републиката. В чл. 24, ал. 2 ЗРТ е закрепено правилото, че решението на Народното събрание и указът на президента за определяне на членовете на СЕМ влизат в сила едновременно. Съобразно чл. 29, ал. 1, изр. 1 продължителността на мандата на всеки член на СЕМ е за срок от 6 години. В чл. 29, ал. 1, изр. 2 е регламентиран различен период, през който Народното събрание и президентът са длъжни да обновяват своята квота - Народното събрание обновява квотата си през 2 години, а президентът - през 3 години. Тази уредба съдържа сериозно вътрешно противоречие, което я прави негодна да регулира адекватно обществените отношения, свързани с конституирането на СЕМ. Съображенията ми за това са следните:

Правилото на чл. 24, ал. 2 ЗРТ за едновременно влизане в сила на решението на Народното събрание и на указа на президента за определяне на членовете на СЕМ е в противоречие както с различните срокове, в които трябва да се извърши обновяването, така и с продължителността на мандата на членовете на СЕМ. И Народното събрание, и президентът приемат/издават съответния акт за обновяване на състава на СЕМ, но по силата на чл. 24, ал. 2 актът им не поражда действие, докато другият орган не издаде своя акт. Това има за резултат само формално, а не реално изпълнение на задължението за обновяване на квотата в предвидените по чл. 29, ал. 1, изр. 2 срокове. Също така прилагането на чл. 24, ал. 2 води до удължаване на мандати на членове на СЕМ извън предвидения в закона 6-годишен срок, защото издадените укази в срок не могат да породят правно действие, докато не дойде време Народното събрание да обнови своята квота. Така се нарушава мандатността като основен принцип на конституирането и функционирането на органи на публичната власт. По този начин законодателят се отдалечава от идеята за мандата като „установен период от време, в който орган на публичната власт осъществява правомощия, предвидени в Конституцията или в закон“ (Решение № 13 от 2010 г. по к. д. № 12 от 2010 г.). На практика това обрича Народното събрание и президента на неспазване на ЗРТ. Която и от двете норми да приложат – чл. 24, ал. 2 или чл. 29, ал. 1, изр. 2, това води или до фактическо неспазване на срока за обновяване на квотите, или до нарушаване на продължителността на установения в закона мандат.

Между чл. 24, ал. 2 и чл. 29, ал. 1, изр. 2 ЗРТ е налице съществено вътрешно противоречие, което не съответства на принципа на правовата държава. Както в доктрината, така и в конституционната практика се приема, че класически компонент на правовата държава във формален смисъл е принципът на законност. Изискването за прецизност, недвусмисленост и яснота на законите, а оттук - и за предвидимост, за съответствието им с принципите и ценностите на Основния закон, са сред най-съществените негови измерения (Решение № 17 от 1997 г. по к. д. № 10 от 1997 г.). В практиката си Конституционният съд неведнъж е подчертавал, че „Несъвършенството на закона и противоречието между неговите норми нарушават принципа на чл. 4, ал. 1 от Конституцията. Този конституционен принцип би могъл да се спази само ако съдържащите се в нормативните актове разпоредби са ясни, точни и непротиворечиви. Иначе те не биха били годни да регулират основните обществени отношения (Решение № 9 от 1994 г. по к. д. № 11 от 1994 г.; Решение № 5 от 2002 г. по к. д. № 5 от 2002 г.; Решение № 1 от 2005 г. по к. д. № 8 от 2004 г.; Решение № 4 от 2010 г. по к. д. № 1 от 2010 г.).

Правилото на чл. 24, ал. 2 за едновременното правно действие на решението на Народното събрание и на указа на президента за обновяване на състава на СЕМ, въпреки различния период, в който за тях възниква съответното задължение, не е съобразено и с принципа за разделение на властите. Съдържащата се в чл. 8 от Конституцията

основополагаща норма е неразривно свързана с демокрацията и правовата държава и се определя като „метод на функциониране на държавната власт и средство за предотвратяване на евентуален произвол от страна на другите държавни органи“ (Решение № 9 от 2011 г. по к. д. № 7 от 2011 г.). Обуславянето на действието на актовете на един орган от актовете на друг орган без никакви конституционни основания за споделянето на компетентност между тях е неприемливо. То води до конституционно недопустимо поставяне на юридическото действие на акт на висш държавен орган в зависимост от издаван акт на друг висш държавен орган. По изложените съображения считам, че разпоредбата на чл. 24, ал. 2, която се прилага при условията на чл. 29, ал. 1, изр. 2 ЗРТ, нарушава принципа за разделение на властите.

С оглед на гореизложеното считам, че чл. 24, ал. 2 е в дисонанс с общата идея, вложена в разпоредбите за състава на СЕМ, и води до неадекватно регулиране на обществените отношения. Тази разпоредба поражда противоречие, което е съществено по своя характер, тъй като нарушава принципа за разделение на властите и мандатността като основно начало при конституирането и функционирането на органи на публичната власт.

Уважаеми госпожи и господа конституционни съдии,

По изложените съображения се обръщам към Вас с искане да установите несъответствието на чл. 24, ал. 2 от Закона за радиото и телевизията с чл. 4, ал. 1 и чл. 8 от Конституцията на Република България.

Предлагам да определите като заинтересувани институции Народното събрание и Съвета за електронни медии.

В съответствие с чл. 18, ал. 6 от Правилника за организацията и дейността на Конституционния съд прилагам преписи от искането за предложените заинтересувани институции.

РУМЕН РАДЕВ

ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ